

Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2022

469/02.05.01/2022

Kunnanhallitus 29.08.2022 § 177

Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet. Harkinnanvaraisen avustuksen kriteereissä huomioidaan myös koronakriisin vaikutukset, jotka on eriteltävä hakemuksessa.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt suunnitelman taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavista toimenpiteistä. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisine vaikutuksineen on esitettävä valtionosuuden korotusta koskevassa hakemuksessa.

Valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos suunnitelmaa tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu.

Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen on käytettävissä vuonna 2022 enintään 10 milj. euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 48 §:n 2 momentin mukaan avustusta on haettava valtiovarainministeriön päättämään ajankohtaan mennessä. Valtiovarainministeriö on päättänyt, että hakemukset tulee toimittaa perjantaihin 9.9.2022 mennessä.

Vuonna 2021 harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta haki 82 kuntaa ja korotukseen oli käytettävissä 30 milj. euroa. Vuonna 2021 kunta haki harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 4,7 milj. euroa ja sai sitä 1,55 milj. euroa. Kunnan tilikauden 2021 tulos oli 6,9 milj. euroa ylijäämäinen, joka johtui pääosin Keusoten saamista merkittävistä koronatuista (6,9 milj. euroa) ja yhteisöveron jako-osuuden korotus osana koronatukitoimenpiteitä.

Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemuksessa tulee arvioida erityisesti vuoden 2022 tilannetta. Perusteluissa tulee erityisesti tuoda esille ne toimenpiteet, joita kunta on tehnyt tai on tekemässä poikkeuksellisten tai tilapäisten talousongelmien parantamiseksi.

Mäntsälän kunnan vuoden 2022 tilikauden tilinpäätösennuste osavuosikatsauksen 2/2022 mukaan on 2,3 milj. euroa alijäämäinen. Osavuosikatsauksen laadinnan jälkeen on kuitenkin tullut vuoden 2022 peruspalvelujen valtionosuuksiin muutospäätös, joka parantaa tilikauden

ennustetta n. 1 milj. eurolla ja elokuussa tulleen verotuloennusteen mukaan kunnan verotulot olisi parantumassa 2,6 milj. eurolla. Loppuvuoteen sisältyy kuitenkin epävarmuutta verotulokertymän lisäksi mm. Keusoten talouden toteutumisen osalta, hintojen noususta aiheutuen sekä konsernin tilanteen johdosta.

Kunnan talousarvioon sisältynyt Mäntsälä2026 ohjelman mukaisia säästöjä ja tuloja lisääviä toimenpiteitä on sisällytetty vuoden 2022 talousarvioon yhteensä 1,04 milj. eurolla. Ohjelman tuomat säästöt/lisätuotot on arvioitu olevan tälle vuodelle 0,56 milj. euroa.

Kuntien harkinnanvaraisesta valtionosuuksien korotuksesta päättää valtiovarainministeriön esityksestä valtioneuvosto. Kuntien valtionosuuslain 49 §:n 6 momentin mukaan korotuksen maksamisen ajankohdasta päättää valtiovarainministeriö. Myönnetyt avustukset maksetaan kuitenkin vuoden 2022 loppuun mennessä.

(Valmistelija:
talousjohtaja Riitta Samola, riitta.samola@mantsala.fi)

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus päättää seuraavasti:

1. Kunta hakee harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.
2. Valtuuttaa kunnanjohtajan ja talousjohtajan tekemään ko. hakemuksen ministeriöön ja se lähetetään kunnanhallitukselle tiedoksi.

Käsittely: Talousjohtaja Riitta Samolaa kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liite 1. Hakukirje